

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Rauno Malinen	Suomi.fi	03.12.2025 15:03:07 UTC+02:00
Markus Erkkilä	Suomi.fi	03.12.2025 15:42:19 UTC+02:00



Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (2 sivua)

03.12.2025

PPL/606/00.07.03/2025

Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunto luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista ja sen SOVA-lain mukainen ympäristöselostus

Viite: Lausuntopyyntö 25.10.2025, VN/15881/2025

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää Pohjois-Pohjanmaan liiton lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista ja sitä koskevasta SOVA-lain mukaisesta ympäristöselostuksesta. Merituulivoimasta talousvyöhykkeellä annetun lain (937/2024) mukaan valtioneuvosto voi päättää Suomen talousvyöhykkeellä sijaitsevan alueen osoittamisesta tuulienergian hyödyntämiskäyttöön (talousvyöhykkeen merituulivoima-alue), sen kilpailuttamisesta ja alueen hyödyntämistä koskevista ehdoista. Suomen talousvyöhyke on kansainvälistä merialuetta, jota Suomi voi hyödyntää esimerkiksi merituulivoimaan. Valtioneuvosto tekee päätöksen työ- ja elinkeinoministeriön esittelystä. Tämä ns. aluevalintapäätös on edellytys merituulivoiman rakentamiselle talousvyöhykkeellä.

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää, että valtioneuvosto tekee päätöksen neljän Suomen talousvyöhykkeellä sijaitsevan alueen osoittamisesta tuulienergian hyödyntämistä koskevaan käyttöön. Alueet sijaitsevat Selkämerellä ja Perämerellä.

Esitetyistä alueista Selkämerellä ovat Selkämeri länsi (211 km²) ja Selkämeri itä (202 km²). Kaksi aluetta sijaitsee Perämerellä eli Perämeri etelä (284 km²) ja Perämeri pohjoinen (224 km²). Alueiden käytölle on esitetty erilaisia ehtoja. Aluetta voidaan käyttää tuulienergian hyödyntämiseen ja siihen tähtäävään tutkimukseen. Tämä sisältää oikeuden alueen hyödyntämiseen myös sähkön jatko tuotantoon (esim. vetylaitos), jos tälle saadaan tarvittavat luvat. Alueen käytön tehokkuuden on oltava vähintään 5 MW asennettua merituulivoimakapasiteettia/km². Jos hyödynnettävää aluetta myöhemmin rajataan talousvyöhykkeen merituulivoimalain 17 §:n 3 momentin mukaisesti, tehokkuusvaatimuksen täyttyminen lasketaan tästä rajatusta alueesta. Aluetta saa hyödyntää 35 vuotta siitä, kun tuulivoimapuisto on otettu suunniteltuun käyttöön. Jos alueelle rakennettava tuulivoimahanke liitetään Suomen kantaverkkoon, kantaverkkoon voidaan liittää korkeintaan 1,3 gigawattia kapasiteettia.

Palaute valtioneuvoston päätösluonnoksesta

Luonnoksessa esitettyjen alueiden valintaan ovat vaikuttaneet monet tekijät, mutta on tärkeää, että alueet ovat riittävän laajoja kattavan tutkitun tiedon puutteellisuuden vuoksi. Riittävän väljät alueet mahdollistavat tutkimustiedon karttuessa potentiaalisten haitallisten vaikutusten estämisen tai lieventämisen sekä merituulivoimatuotannon kannattavuuden ja optimoinnin. Tutkimustiedon karttuessa luonnoksessa esitettyjen alueiden sekä lähialueiden osalta, niin pitäisi olla valmius tarkastella lopullisia aluerajauksia ja mahdollisuus perustellusti niitä myös laajentaa. Päätösluonnoksessa alueen käytölle asetetut ehdot ovat kannatettavia. On myös perusteltua, että valtioneuvoston aluevalintapäätökseen voidaan sisällyttää myös muita alueen hyödyntämistä koskevia ehtoja, joilla ei ole merkitystä SOVA-arvioinnin kannalta. Toisaalta ehdoissa tulisi myös huomioida muuttuvat olosuhteet tai tekijät; esimerkiksi tekniikan kehittyessä voi tuulivoimayksiköiden käyttöä

03.12.2025

pidentyä, jolloin olisi syytä määrittää käyttöoikeuden minimiajoista ja mahdollisuudesta jatkaa hyödyntämisaikaa, mikäli muut tekijät sen mahdollistavat.

Palaute ympäristöselostuksesta (luvut 1-5 ja 7)

Keskeistä on, että ympäristöarvioinnissa on tunnistettu talousvyöhykkeen osalta tutkitun tiedon puute ja sen tuoma epävarmuus. Ympäristöarvioinnissa on huomioitu varsin hyvin olemassa olevat tietolähteet, mutta niiden hyödyntäminen jää osin pimentoon. Merialuesuunnitelma on todettu ainoaksi talousvyöhykkeen aluesuunnitteluvälineeksi, mutta voimassa olevan merialuesuunnitelma 2030 tavoitteet, merkitys ja laaja sidosryhmäyhteistyö jäävät vähälle huomiolle. Samoin maakuntakaavat ja niiden merituulivoima-alueet jäävät vähäiselle käsittelylle, vaikka kumulatiivisia vaikutuksia syntyy. Epäselväksi jää myös, onko missä määrin hyödynnetty talousvyöhykkeellä jo valmistunutta YVA-selvitystä, joka koskee osin yhtä esitetyistä alueista. On myös huomioitava, että pelkät kalastustunnit eivät välttämättä kerro koko totuutta alueiden merkityksestä kalastuselinkeinolle, mikäli alueella kalastetaan pienemmillä aluksilla.

Mitä haluatte lausua ehdotuksista ympäristövaikutusten lieventämiseksi tai vaikutusten seuraamiseksi ja hallitsemiseksi (ympäristöselostuksen luvut 6 ja 8)?

Meritutkimuksen syventäminen ja seurannan kehittäminen vaativat välittömiä toimia, kun talousvyöhykkeen hyödyntämiseen on tullut nopeasti paineita. Erillisistä rajallisista hankeselvityksistä koostuva tieto ei kerro koko totuutta merialueen ekosysteemeistä ja erilaisista riippuvuussuhteista eikä tulosten laajemmasta hyödynnettävyydestä muilla merialueilla. Hankeselvityksissä jäävät usein yhteisvaikutukset ja kumulatiiviset vaikutukset liian pienelle huomiolle. Erilaiset merialueita koskevat mallintamiset olisivat hyödyllisiä. Pohjanlahdella ja etenkin Perämerellä, tarvitaan entistä enemmän tutkimusyhteistyötä Ruotsin kanssa.

Luvussa 8 esille nostetut erilaiset ehdotukset vaikutusten seuraamiseksi ja hallitsemiseksi ovat hyviä ja korjaisivat paljon olemassa olevia tietopuutteita. Etenkin vaelluskalat sekä talvimerenkulun turvallisuus ja talvisten olosuhteiden muuttuminen nousevat usein esille. Kaiken kaikkiaan luotettavan tietopohjan kerääminen koko merialuetta koskien on tärkeää.

Muu palaute

Ei muuta palautetta.

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO

Suunnittelujohtaja Markus Erkkilä

Maankäyttöpäällikkö Rauno Malinen